

svobodu rozhodování, na kterou má každý akcionář právo. Nelze ale vyloučit okrajové případy, kdy si správa vyžaduje dozor nad všemi akcionáři. Pouze v takových případech a s pověřením dozorčích orgánů by dotyčné pravidlo mělo právo na existenci.

4.8 **Článek 39b** – ovlivněný článkem 16 směrnice o zadávání veřejných zakázek – je zrcadlovým obrazem předchozího bodu: minoritní akcionáři mohou individuálně nebo společně donutit majoritního akcionáře, aby si odkoupil jejich akcie, stále za onu „slušnou cenu“. Mutatis mutandis tu platí

připomínky zmíněné v předešlém odstavci. Také v tomto případě by příslušné orgány měly souhlasit s nuceným prodejem pouze v prokazatelně nezbytných případech, nicméně s výjimkou odprodeje akcionářské účasti v případě, že se společnost vyvíjí nepříznivě.

4.8.1 Závěry Výboru se v obou výše uvedených případech inspirují stejnou koncepcí nestrannosti a vážnosti obecných právních principů: svoboda rozhodování akcionářů musí být plně zachována a nemůže být omezena úvahami cizími jejich zájmům, kromě prokázaných požadavků vyžadujících opak.

V Bruselu dne 13. července 2005.

Předsedkyně

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Anne-Marie SIGMUND

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS o ročních účetních závěrkách některých forem společností a o konsolidovaných účetních závěrkách

KOM(2004) 725 v konečném znění – 2004/0250 (COD)

(2005/C 294/02)

Dne 3. února 2005 se Rada rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor v souladu s článkem 44 odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství ve věci výše uvedené.

Specializovaná sekce „Jednotný trh, výroba a spotřeba“, které bylo uloženo připravit příslušné podklady pro Výbor, přijala své stanovisko dne 23. června 2005. Zpravodajem byl pan Byrne.

Na svém 419. plenárním zasedání ve dnech 13. a 14. července 2005 (jednání dne 13. července) přijal Evropský hospodářský a sociální výbor jednomyslně následující stanovisko.

1. Shrnutí

1.1 Návrh na novelizaci účetních směrnic vznikl v důsledku Akčního plánu pro modernizaci práva obchodních společností a řízení a správu podniků na úrovni Evropské unie, který přijala Komise dne 21. května 2003.

1.2 Cílem návrhu je posílení důvěryhodnosti finančních výkazů a výročních zpráv zveřejňovaných evropskými společnostmi, které mají poskytnout akcionářům a ostatním účastníkům (např. zaměstnancům a dodavatelům) spolehlivé, úplné a jednoduše dostupné informace.

1.3 EHSV se podrobně vyjádřil k některým bodům uvedeným v tomto dokumentu, nicméně obecně výše uvedený cíl podporuje a domnívá se, že toto opatření je nutné k ochraně všech zainteresovaných stran.

2. Shrnutí návrhu Komise

2.1 Návrh požaduje novelizovat účetní směrnice (78/660/EHS a 83/349/EHS) tak, aby:

- a) zakládaly kolektivní odpovědnost členů představenstva, tj. sestavování finančních výkazů je kolektivní odpovědností všech členů představenstva (členů správních, řídicích a dozorčích orgánů)
- b) zvýšily průhlednost transakcí se spřízněnými stranami, tj. transakce obchodních společností s jejich vedoucími pracovníky, rodinnými příslušníky jejich vedoucích pracovníků, nebo jinými takzvanými spřízněnými stranami, které nejsou prováděny za běžných komerčních podmínek.
- c) zvýšily transparentnost opatření mimo účetní rozvahu aktualizací požadavků, které jsou nyní uvedeny v účetních směrnicích, aby zahrnovaly například subjekty pro zvláštní účely (SPE)

d) zavedly Prohlášení o řízení a správě podniku, aby každá společnost kótovaná na burze mohla zveřejnit ve specifické části své výroční zprávy informace o svých postupech v „prohlášení o řízení společnosti“.

2.2 Komise zdůrazňuje, že tento přístup je principiální; má za cíl zajistit proporcionalitu a poskytovat flexibilitu.

2.3 Komise uznává, že návrh nespadá do výhradní kompetence Společenství, ale zdůrazňuje, že je třeba zvýšit důvěru veřejnosti tím, že budou finanční výkazy v celé EU srovnatelné.

3. Obecné připomínky

3.1 EHSV uznává, že je nutné zvýšit důvěru veřejnosti ve finanční výkazy evropských společností ve světle nedávných skandálů v Evropě a jinde ve světě. Proto tuto iniciativu velmi podporuje.

3.2 EHSV podporuje principiální přístup návrhu, protože souhlasí s tím, že specifická pravidla lze obejít nebo mohou zastarat.

3.3 Vzhledem k tomu, že je třeba v rámci EU podporovat podniky a zaměstnanost, je důležité, aby nebyly požadavky na výkaznictví přehnané. Nadměrné výkaznictví by mohlo mít tu nevýhodu, že by omezilo pozornost věnovanou věcem, které jsou skutečně důležité. EHSV proto vítá začlenění kritéria „důležitosti“ do návrhů; v zásadě se domnívá, že by toto kritérium mělo být základním rysem směrnic.

3.4 EHSV se také obává toho, aby požadavky na výkaznictví u nekótovaných malých a středních podniků nebylo nepřiměřeně zatěžující, protože tyto subjekty jsou motorem pro růst v EU. Výbor si je vědom skutečnosti, že členské státy mohou dle svého uvážení povolit malým a středním podnikům, aby neuplatňovaly všechny požadavky na výkaznictví. EHSV navrhuje, že by bylo vhodné důkladně přezkoumat prahy pro malé a střední podniky a konkrétně se zaměřit na omezení zatížení nejmenších subjektů⁽¹⁾.

(1) Článek 11 a 27 čtvrté směrnice stanovující kritéria velikosti pro malé a střední podniky za účelem použití v rámci směrnice. Jde o tato kritéria:

	čl. 11 (malé podniky)	čl. 27 (střední podniky)
Účetní rozvaha celkem	EUR 3 650 000	EUR 14 600 000
Čistý obrat	EUR 7 300 000	EUR 29 200 000
Průměrný počet zaměstnanců ve finančním roce	50	250

3.5 EHSV bere na vědomí, že Rada pro mezinárodní účetní standardy v současné době zahájila projekt, jehož cílem je vypracovat soubor standardů týkajících se přímo MSP. EHSV tento projekt vítá.

4. Konkrétní připomínky

4.1 Odpovědnost členů představenstva

4.1.1 EHSV vítá návrhy zakládající **kolektivní odpovědnost** členů představenstva za výroční zprávy a účetní závěrky, která je již v EU všeobecně akceptována. Ovšem tam, kde existuje dvoustupňová struktura, je důležité, aby byla odpovědnost uložena na každý orgán (správní, řídicí a dozorčí) v souvislosti s jejich příslušnými funkcemi, a neměla by přesahovat kompetence, které jim ukládají vnitrostátní zákony.

4.1.2 EHSV navrhuje, aby členové představenstva museli v dobré víře zveřejňovat svému auditorovi všechny informace, které jsou považovány za relevantní v souvislosti s finančními zprávami a účetními závěrkami společnosti, aniž by o to byli přímo požádáni.

4.2 Transakce se spřízněnými stranami

4.2.1 EHSV vítá cíl Komise zvýšit transparentnost transakcí se spřízněnými stranami u nekótovaných obchodních společností, s cílem obnovit důvěru veřejnosti ve finanční výkazy obchodních společností. Transakce se spřízněnými stranami jsou často velmi důležité v soukromých společnostech, včetně MSP.

4.2.2 Text článku 1, kterým se mění čtvrtá směrnice podle článku 43 7 písm. b), požaduje zveřejnění „charakteru, obchodního účelu a výše“ transakcí se spřízněnými stranami, které nejsou prováděny „za běžných obchodních podmínek“. Toto zveřejnění zachází za hranice IAS 24, a to zejména v tom, že požaduje zveřejnění „obchodního účelu“ takových transakcí.

4.2.3 EHSV má pochybnosti, zda by návrh měl zacházet za hranice IAS 24, což pravděpodobně způsobí významné náklady mnoha nekótovaných obchodních společností a převáží tak nad výhodami, které mají uživatelé ze svých finančních výkazů.

4.3 Opatření mimo účetní rozvahu a subjekty pro zvláštní účely

4.3.1 Komise navrhuje zlepšit zveřejňování informací tak, že uloží konkrétní požadavek, aby byla důležitá „opatření“ mimo účetní rozvahu, včetně subjektů pro zvláštní účely, zahrnuta do poznámek ke zveřejňování informací o účtech EHSV tento požadavek podporuje, ale obává se, že výraz „opatření“ není dostatečně definován a tudíž zůstává spíše vágním konceptem. Výbor proto navrhuje, aby byl tento koncept objasněn a byl poskytnut návod na jeho interpretaci, pokud to bude možné, za pomoci použití vhodných příkladů.

4.3.2 V zájmu omezení dopadu na malé a střední podniky EHSV doporučuje, aby členské státy měly možnost omezit informace ke zveřejnění na minimum nezbytně nutné ke zhodnocení finanční situace společnosti.

4.4 Prohlášení o správě a řízení podniku

4.4.1 EHSV vítá požadavek, který ukládá kótovaným společnostem, aby zveřejňovaly informace o strukturách řízení a správy podniků, jež jsou důležité pro investory. Začlenění prohlášení do výroční zprávy bude vyžadovat, aby se auditoři vyjádřili ohledně souladu výroční zprávy s roční účetní závěrkou sestavenou za stejný finanční rok, za který byla vytvořena samotná výroční zpráva podle článku 51.1 čtvrté směrnice.

4.4.2 Pravděpodobně však vznikne problém, protože členské státy překročily požadavky čtvrté a sedmé směrnice a stanovily, že výroční zpráva, která bude v budoucnosti obsahovat prohlášení o správě a řízení podniku, podléhá úplnému auditu. EHSV se domnívá, že ne všechny prvky prohlášení o správě a řízení podniku mohou podléhat úplnému auditu. Řešením tohoto problému by mohl být požadavek, aby kótované společnosti dodávaly prohlášení o správě a řízení podniku „spolu s výroční zprávou a účetní závěrkou“, ale prohlášení by i nadále

mělo být podrobeno kontrole souladu, jak uvádí výše uvedený odstavec 4.4.1.

4.4.3 EHSV se domnívá, že článek 46a.3 je vypracován příliš obecně. Navrhujeme následující znění „popis hlavních charakteristik vnitřní kontroly a systému řízení rizik společnosti v souvislosti s procesem finančního výkaznictví“.

4.5 Další připomínky

4.5.1 Terminologie použitá v článku 2, tj. „přímo relevantní a napomáhá“, kterou se mění sedmá směrnice je odlišná od terminologie, kterou používá čtvrtá směrnice, tj. „zásadní a napomáhá“. Pro tuto rozdílnou formulaci neexistuje, jak se zdá, žádné odůvodnění. EHSV proto navrhuje, aby byla druhá formulace, která obsahuje výraz „zásadní“, použita v obou případech.

4.5.2 Výrazy „ne za běžných komerčních podmínek“ jsou použity v článku 1, kterým se mění článek 43 odst. 1 bod 7 b) čtvrté směrnice. Podobná formulace se používá v souvislosti se sedmou směrnicí v článku 34 bodu 7 b). V odůvodnění „není prováděna za normálních obchodních podmínek“ je doplněno výrazem „tzn. ne v rovnocenném vztahu“. Protože druhý výraz je obecně uznávaný účetní termín, navrhujeme, že bude vhodnější použít tento výraz v novelizovaných směrnicích.

V Bruselu dne 13. července 2005.

Předsedkyně
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Anne-Marie SIGMUND